

JUSTITSMINISTERIET

Lovafdelingen

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K.

Dato: 21. maj 2007
Kontor: Formueretskontoret
Sagsnr.: 2005-705-0012
Dok.: JTS41066

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 12 vedrørende forslag til lov om forældelse af fordringer (forældelsesloven), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 15. maj 2007.

Lene Espersen

/

Lars Hjortnæs

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 12 fra Folketingets Retsudvalg vedrørende forslag til lov om forældelse af fordringer (forældelsesloven) (L 165):

”Ministeren bedes kommentere henvendelsen af 14/5-07 fra advokatfirmaet Elmer & Partnere, vedr. L 165 og L 166, jf. L 165 – bilag 9.”

Svar:

Advokat Karsten Høj og advokat Søren Kjær Jensen anfører i brevet af 14. maj 2007 en række betragtninger vedrørende virkningerne af forslaget til ny forældelseslov for krav i anledning af personskade, herunder særligt for krav i anledning af arbejdsskader.

Advokaterne kritiserer for det første, at der indføres en 3-årig forældelsesfrist for krav i anledning af personskader.

For det andet anfører de, at det er uklart, hvordan begyndelsestidspunktet for forældelsesfristen fastlægges ved krav i anledning af arbejdsskader.

For det tredje kritiserer advokaterne den 1-årige tillægsfrist, der foreslås indført ved lovforslagets § 21, stk. 2, hvorefter forældelse tidligst indtræder et år efter, at en myndighed har givet meddelelse om sin afgørelse, hvis en sag om fordringens eksistens eller størrelse eller en sag, som er afgørende herfor, er indbragt for den administrative myndighed inden forældelsesfristens udløb.

For så vidt angår spørgsmålet om indførelse af en almindelig 3-årig forældelsesfrist, skal Justitsministeriet anføre, at forslaget bygger på Forældelsesudvalgets anbefaling i betænkning nr. 1460/2005 om revision af forældelseslovgivningen.

For almindelige krav på erstatning eller godtgørelse i anledning af personskade gælder i dag en 5-årig forældelsesfrist, som suspenderes ved fordringshaverens utilregnelige uvidenhed om kravet eller skyldnerens opholdssted, kombineret med en 20-årig forældelsesfrist, som regnes fra kravets stiftelsestidspunkt. Den 5-årige frist er fastlagt ved 1908-loven om forældelse af visse fordringer, mens den 20-årige frist er fastlagt ved Danske Lov 5-14-4.

Højesteret har i en dom, der er optrykt i Ugeskrift for Retsvæsen 2000, side 19, fastslået, at 1908-loven ikke finder anvendelse på krav i henhold

til arbejdsskadesikringsloven. Således er sådanne krav alene underlagt den 20-årige forældelsesfrist, som er fastlagt ved Danske Lov 5-14-4.

Forslaget til ny forældelseslov vil bevirke, at både almindelige krav på erstatning eller godtgørelse i anledning af personskade og krav i henhold til arbejdsskadesikringsloven underlægges en 3-årig forældelsesfrist, som suspenderes ved fordringshaverens utilregnelige uvidenhed om fordringen eller skyldneren, kombineret med en 30-årig forældelsesfrist, som regnes fra den skadevoldende handlingens ophør.

Forældelsesudvalget anførte i betænkningen bl.a., at en frist på 3 år under nutidens forhold normalt må anses for tilstrækkelig til, at fordringshaveren kan tage stilling til eventuelle indsigelser mod kravet og om fornødent foretage retslige skridt. Samtidig taler de hensyn, som ligger bag forældelsesreglerne, herunder bevismæssige forhold og indretningshensyn, generelt for, at forældelsesfristen ikke gøres længere end nødvendigt.

Særligt hvad angår fordringer i henhold til arbejdsskadesikringsloven, hvor der som nævnt i dag alene gælder en forældelsesfrist på 20 år, er det udvalgets opfattelse, at disse fordringer kan indpasses under de almindelige forældelsesfrister, der foreslås. Udvalget finder således ikke, at der kan peges på særlige forhold, der nødvendiggør opretholdelse af særregler, jf. betænkning nr. 1460/2005, side 169.

Justitsministeriet er enig i udvalgets overvejelser. Det er bl.a. væsentligt at være opmærksom på, at den 3-årige forældelsesfrist først regnes fra den dag, hvor fordringshaveren fik eller burde have fået kendskab til fordringen eller skyldneren. Det betyder, at i en række tilfælde vil forældelsesfristen først løbe fra det tidspunkt, hvor det ved en lægeundersøgelse bliver diagnosticeret, at der er indtrådt en erstatningsberettigende skade. Derudover er det ved arbejdsulykker en forudsætning, at skadelidte er eller burde være bekendt med, at skaden er en følge af arbejdsforholdene.

Endvidere lægger Justitsministeriet vægt på, at der ved lovforslaget foreslås indført den ovenfor nævnte regel om ”foreløbig” afbrydelse, jf. lovforslagets § 21, stk. 2. Reglen indebærer ikke, at forældelse i disse tilfælde indtræder allerede efter et år, men derimod, at forældelse *tidligst* indtræder et år efter, at en myndighed har givet meddelelse om sin afgørelse, hvis en sag om fordringens eksistens eller størrelse eller en sag, som er afgørende herfor, inden forældelsesfristens udløb er indbragt for den ad-

ministrative myndighed. Ordet ”tidligst” indebærer, at hvis den almindelige forældelsesfrist fører til, at forældelse indtræder på et senere tidspunkt, end hvad der ville følge af tillægsfristen, er det den almindelige frist, der gælder. Tillægsfristen vil derfor i intet tilfælde stille en fordringshaver ringere end det, der følger af de foreslåede almindelige forældelsesregler. Der er altså tale om en tillægsfrist, dvs. en *udvidelse* af den frist, der ellers ville gælde efter lovens hovedregler, og dermed en udvidelse af fordringshavers mulighed for at gennemføre et krav. Det er således ikke korrekt, når advokaterne anfører, at der er tale om en begrænsning af fordringshavers adgang til at gennemføre et krav.

En forældelsesfrist indebærer normalt, at en fordringshaver skal have foretaget retslige skridt inden udløbet af forældelsesfristen. Forslaget om ”foreløbig” afbrydelse bevirker, at fordringshaveren ikke nødvendigvis behøver at have foretaget retslige skridt inden udløbet af den 3-årige frist. I de tilfælde, hvor en relevant administrativ myndighed kan behandle kravet, skal fordringshaver blot have indbragt kravet for denne myndighed inden 3 år fra det tidspunkt, hvor fordringshaveren fik eller burde have fået kendskab til fordringen eller skyldneren. For så vidt angår krav i anledning af arbejdsskader, skal kravet således blot være indbragt for den relevante administrative myndighed (Arbejdsskadestyrelsen) inden udløbet af den 3-årige frist.

For så vidt angår begyndelsestidspunktet for forældelsesfristen ved krav i anledning af arbejdsskader foreslås det ved forslagets § 2, stk. 1, at forældelsesfristen regnes fra det tidligste tidspunkt, til hvilket fordringshaveren kunne kræve at få fordringen opfyldt, medmindre andet følger af andre bestemmelser. Dette tidspunkt benævnes normalt forfaldstidspunktet. Forfaldstidspunktet er ikke sammenfaldende med betalingstidspunktet, dvs. det tidspunkt, hvor kravet kan kræves betalt, og hvorfra renter påregnes. Forfaldstidspunktet er derimod det tidligste tidspunkt, til hvilket kravet i det hele taget kan fremsættes over for skyldneren.

Det foreslås samtidig, at det præciseres i loven, at for fordringer på erstatning eller godtgørelse for skade forvoldt uden for kontraktforhold vil forfaldstidspunktet være tidspunktet for skadens indtræden, jf. forslagets § 2, stk. 4.

Den gældende 5-årige forældelsesfrist efter 1908-loven regnes ligeledes fra forfaldstidspunktet. Den eksisterende retspraksis vil således kunne være vejledende for fastlæggelse af forfaldstidspunktet for krav i anled-

ning af personskade, og det gælder også for personskadekrav efter arbejdsskadessikringsloven. På grund af muligheden for suspension ved fordringshaverens utilregnelige uvidenhed om fordringshaveren eller skyldneren, jf. ovenfor, vil det imidlertid i almindelig være af mindre betydning at fastlægge det nøjagtige forfaldstidspunkt. Der henvises herom i øvrigt til Forældelsesudvalgets betænkning nr. 1460/2005, side 110.